هائير ايڊيوڪيشن ڪميشن پاران منظور ٿيل

جلد: وِيهون - شمارو: پهريون

جون ۲۰۱۷ع

ISSN 2219-5912

ڪلاچي

تحقيقي جرنل

ايڊيٽر

پروفيسر محمد سليم ميمڻ

شاهه عبداللطيف ڀٽائي چيئر،
ڪراچي يونيورسٽي، ڪراچي

هائير ايڊيوڪيشن ڪميشن پاران منظور ٿيل

ڪلاچي

تحقيقي جرنل

ايڊيٽر : پروفيسر محمد سليم ميمڻ

باني ٻيلي : حبيب الله جاکرو
عبدالستار پيرزادو
سڪندر علي ٻنڀ

شمارو : پهريون، جون

سال : ۲۰۱۷ع

ڇپائيندڙ : شاهه عبداللطيف ڀٽائي چيئر، ڪراچي يونيورسٽي، ڪراچي.

ڇپيندڙ : ڪاڇو پبليڪيشن ڪراچي.

مُلهه : پاڪستان: ۳۰۰ رُپيا
پرڏيهه: ۱۰ آمريڪي ڊالر

U.R.L.: **www.salbc.org.pk**

E-mail : **salbc.ku@hotmail.com**
saleemmemon@ymail.com

ISSN 2219-5912

ماهرن جي ڪميٽي

ڊاڪٽر سي، شيڪل
ڊائريڪٽر،
انسٽيٽيوٽ آف انڊولوجي،
اسڪول آف اورينٽل اينڊ افريڪن اسٽڊيز،
يونيورسٽي آف لنڊن،
برطانيا.

پروفيسر جنيفر ايس. ڪول
ايسوسيئيٽ پروفيسر لنگوئيسٽڪ
اينڊ ڪوگنيٽيو سائنس،
يونيورسٽي آف اليونوئيس ائيٽ اربانا،
ڪئمپپينگ ٧٠٧، ايس مئٿيوز،
اربانا- آئي ايل-٦١٨٠١، آمريڪا.

پروفيسر علي آساڻي
پروفيسر آف دي پريڪٽس آف انڊو-مسلم لينگوئيج آف ريليجن،
بينڪر سينٽر ٣٠۵، ١٢ ڪوينسي اسٽريٽ،
هارورڊ يونيورسٽي،
ڪيمبريج، ايم اي ٠٢١٣٨، آمريڪا.

ڊاڪٽر ايم. ڪي. جيٽلي
ڊي-١٢٧، وويڪ ويهار،
دهلي-١١٠٠٩۵،
ڀارت.

ڊاڪٽر چينو لالواڻي
مٿر وان، آديتيا بينگلوز،
نوبل نگر،
احمد آباد-٣٨٢٣٤٠،
ڀارت.

ايڊيٽوريل بورڊ

١.	پروفيسر ڊاڪٽر محمد اجمل خان - سِتاره امتياز (وائيس چانسلر)	سرپرست
٢.	ڊاڪٽر غلام علي الانا - سِتاره امتياز	ميمبر
٣.	ڊاڪٽر فهميده حسين	ميمبر
٤.	ڊاڪٽر سي جي ڏاسواڻي (ڀارت)	ميمبر
۵.	ڊاڪٽر ٻلديو مٽلاڻي (ڀارت)	ميمبر
٦.	پروفيسر پروين ٽالپر (آمريڪا)	ميمبر
٧.	ڊاڪٽر جگديش لڇاڻي (ڀارت)	ميمبر
٨.	ڊاڪٽر ڪملا گوڪلاڻي (ڀارت)	ميمبر
٩.	ڊاڪٽر روي پرڪاش ٽيڪچنداڻي (ڀارت)	ميمبر
١٠.	پروفيسر محمد سليم ميمڻ	ميمبر/ايڊيٽر

نوٽ: **ڪلاچي** تحقيقي جرنل ۾ ڇپجندڙ مقالا جيئن ته تحقيق تي ٻڌل هوندا آهن، ان ڪري انهن جي لکندڙن يا محققن جي خيالن ۽ حوالن سان اداري جو متفق هئڻ ضروري نه آهي. ادارو ڪنهن به فني يا ٽڪنيڪي سبب ڪري مقالي کي روڪڻ يا رد ڪرڻ جو حق رکي ٿو. تحقيقي مقالا ’هارڊ ڪاپي‘ سان گڏ، ’سافٽ ڪاپي‘ جي صورت ۾ ’سي ڊي‘ يا ’اِي ميل‘ ذريعي موڪليا وڃن، ان سان گڏ محقق جو مختصر تعارف به هئڻ لازمي آهي.

ٻه اکر

’ڪلاچي‘ تحقيقي جرنل، سنڌي ٻوليءَ جو اڪيلو جرنل آهي، جيڪو باقائدگي سان شايع ٿي رهيو آهي ۽ ’هيڪ‘ (H.E.C.) پاران منظور ٿيل پهريون جرنل آهي، جنهن ۾ شايع ٿيندڙ مقالن کي عالمي مڃيل اصولن جي روشني ۾ ڇنڊڇاڻ ڪرڻ کان پوءِ شايع ڪيو ٿو وڃي. تازو ان ڏس ۾ ’هيڪ‘ (H.E.C.) پاران ڪراچيءَ ۾ ’هيڪ‘ جي منظور ٿيل جرنلن جي ايڊيٽرن لاءِ ٻن ڏينهن واري ورڪشاپ ١٨ ۽ ١٩ مئي ٢٠١٧ع تي، هائير ايجوڪيشن ڪميشن ڪراچيءَ واري علاقائي آفيس ۾ ڪوٺائي وئي، جنهن ۾ سنڌي جرنلن جي اڪيلي ايڊيٽر طور مون به شرڪت ڪئي.

سماجي علمن، توڙي علم و ادب جي شعبي ۾ شايع ٿيندڙ جرنلن جي ايڊيٽرن جي ان ورڪشاپ ۾ ڪوجنا ڪندڙ ماهرن ۽ ايڊيٽرن سان خيالن ۽ تجربن جي مٽاسٽا جو بهترين موقعو مليو. مختلف رٿن تي ويچاريو ويو ۽ جرنلن جي معيار کي بهتر ڪرڻ لاءِ رٿن ۽ طريقن تي بحث ڪيو ويو.

’ڪلاچي‘ کي معيار جي حوالي سان بهترين سنڌي جرنل قرار ڏنو ويو. اُميد آهي ته ايندڙ وقت ۾ ان جي معيار ۾ وڌيڪ بهتري آندي ويندي.

مقالا موڪليندڙن کي گذارش آهي ته، اهي مقالا موڪليندي وقت، تحقيق جي طريقيڪار، مواد جي ڇنڊڇاڻ ۽ حوالن ڏيڻ جي طريقيڪار تي سختي سان عمل ڪن، ته جيئن ڪين، ان کي ٻيهر مقالي کي بهتر ڪرڻ جي عمل مان نه لنگهڻو پوي.

پروفيسر محمد سليم ميمڻ

ايڊيٽر

فهرست

ٻاڳو سنڌي

لطيفيات

١. حامي، هادي، هاشمي، محبوبِ لطيف — رقيه عامر — ٩

ادب

٢. هالا جي ادبي تاريخ جو روشن باب — ڊاڪٽر مخمور بخاري — ٣١

٣. شيخ اياز جي گيتن ۽ لوڪ گيتن جو جمالياتي جائزو — ڊاڪٽر بشير احمد چانڊيو — ٥٣

٤. سنڌي ٻوليءَ جو واڌارو ۽ سُڌار — ڊاڪٽر غزاله رحمان رفيق — ٧٥

٥. نارائڻ شيام جي دوهن جو فني ڇيد — مشتاق گبول — ٩١

٦. سنڌ ۾ ’مثنوي رُومي‘ جو اڀياس — حافظ محمد يوسف پنيرو — ١٠٧

٧. تنهنجيون منهنجيون ڳالهيون (ڪالم) جو تحقيقي جائزو — ڊاڪٽر سعيده شفيق ميمڻ — ١٢٥

٨. مائي غلام فاطمه ’لال‘ — غلام فاطمه ٻبر ۽ ڊاڪٽر سحر امداد حسيني — ١٣٧

٩. نارائڻ جگن ناٿ جون سنڌ جي تعليم جي ترقي ۽ ٻوليءَ لاءِ خدمتون — مختيار ملاح — ١٥٥

حصه اردو

١٠. قرونِ اُولیٰ اور سندھ کی اسلامی عظمت — عبدالواسع بھٹو — ١٦٧

English Section

11. The Relationship between Language & Ethnicity among Baloch people — Fauzia Rehman Khan, Dr. Najia & Dr. Saima Rauf — 09

12. Flood affected women not engaged into paid work are likely to develop severe emotional problems in contrast to those engaged in paid work — Muhammad Asim Jaleel, Dr. Ghulam Muhammad Burfat — 23

سنڌي پاڱو

(لطيفيات)